

Mva for bade og svømmeanlegg -lovens intensjon- håndhevingens konsekvens

v/Sivilarkitekt og badefaglig rådgiver Frode Nysæter

Historisk:

- Full mva kompensasjon på investering og drift for kommunale bad og svømmeanlegg.

Utvikling/ Nå situasjon:

- Sterke begrensninger på mva kompensasjon for investering og drift.
- Knyttet til skattemyndighetenes argumentasjon om at bad og svømmeanlegg driver konkurransevirkosomhet, eller at anlegget defineres som opplevelsessenter. Kompliserte delingsmodeller for beregninger.
- Kommunene blir pålagt ekstra kostnader både ved bygging og drift av bad og svømmeanlegg.

Skattemyndighetenes argumentasjon og praksis, viktige punkt:

- Selv om driften av et badeanlegg er heleid kommunalt, er avhengig av store kommunale overføringer hvert år og ikke defineres som opplevelsessenter kan det likevel regnes som opererende i et konkurransemarked. (Bakgrunn; EU direktiv om konkurransevridding)

(Springende punkt om utgifter til betjening av investeringen til anlegget skal tas med i regnestykket. (burde være åpenbart?))

- Flere anlegg med et variert tilbud av aktiviteter regnes under «fornøylesparkparagrafen». Opplevelsessenter. Innebærer redusert mva. på billettinntekter, 12%. En er da innunder det «normale» mva regimet.

Konsekvens:

Kommunale byggherrer er redde for å gi en bestilling på et anlegg som kan komme innenfor SKATTEMYNDIGHETENES nåværende definisjon av konkurransevirkosomhet eller opplevelsessenter.

Programmeringen av bad og svømmeanlegg baseres på juridiske tolkninger av mva regelverket, ikke hva som faktisk er formålstjenlig for samfunnsoppgaven som skal løses.

Stor usikkerhet for kommuner som både skal oppføre nye anlegg, og drivere av eksisterende anlegg. Ekstremt komplisert ref. Drammen.

Skattemyndighetene bestemmer utilsiktet hvilke bade og svømmeanlegg vi er tjent med i Norge de neste 40 årene!

Konsekvens 2:

Kommunale byggherrer er redde for å drive ett anlegg som kan komme innenfor SKATTEMYNDIGHETENES nåværende definisjon av konkurransevirkosomhet eller opplevelsessenter.

Drift av bade og svømmeanlegg baseres på juridiske tolkninger av mva regelverket, ikke hva som faktisk er formålstjenlig for samfunnsoppgaven som skal løses.

Stor usikkerhet for kommuner som både skal drive nye og eksisterende anlegg..

Skattemyndighetene bestemmer utilsiktet hvilke ÅPNINGSTIDER bade og svømmeanleggene er tjent med i Norge! Nye anlegg STENGER på søndagene for ikke å betale mva.!

Er dette riktig?

Og hvorfor ikke?

- Fordi argumentasjonen til skattemyndighetene ikke tar tilstrekkelig hensyn til hva et bade og svømmeanlegg faktisk er.
 - ü Driver med lovpålagt kommunal virksomhet innen svømmeopplæring
 - ü Driver med lovpålagt virksomhet innen folkehelsearbeid
 - ü OG fordi konkurransevirkomheten på ingen måte står i forhold til bortfall av mva kompensasjon (urimelig streng tolkning).

Det finne knapt et eneste kommersielt bad eller svømmeanlegg i Norge, og «ingen» av disse har et tilbud som kan sammenlignes med det som en kommune vil oppføre.

Det er en lovpålagt kommunal oppgave å sørge for grunnleggende **svømmeundervisning** (jfr. Kompetansemålene i læreplanen for kroppsøvingfaget)

Fra skoleåret 2015-2016 ble det innført en konkretisering for alle kompetansemål vedrørende svømming og det ble konkretisert hva det vil si å være svømmedyktig. Sterkt skjerpede mål, voldsomt behov for anlegg.

Norge er et land omkranset av hav og med mange fjordarmer, innsjøer og store vassdrag. Sjø og vann er også ofte arbeidsplassen for voksne og lekeplassen for barn. Det er derfor viktig at alle kan lære seg å ha nær omgang med sjø og vann. Å lære å svømme tidlig i barndommen er derfor viktig for å kunne delta i og være fortrolig med ulike aktiviteter i og rundt vann.

Udir

Norge ligger høyt på nasjonale drukningsstatistikker.

Folkehelseloven gir kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter ansvar for å fremme **folkehelse** (§ 2).

Kommunene har plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å møte lokale utfordringer. Det er viktig med et langsiktig folkehelsearbeid fordi beslutningene som tas i dag har betydning for samfunns- og miljøforholdene i lang tid framover, og dermed også helsen til de neste generasjoner.

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, **bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller** og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

....å mestre allsidige ferdigheter i vann og livredningsferdigheter, kan være viktig også i et folkehelseperspektiv,Svømming og annen vannaktivitet kan være viktige helsefremmende aktiviteter i et livsløpsperspektiv. I tillegg vil muligheten til å utøve flere aktivitetsformer kunne bidra til et større sosialt nettverk, som igjen bidrar til sosial inkludering.....

Udir

Hvem kan søke om kompensasjon?

- Kommuner og fylkeskommuner med kommunal og fylkeskommunal virksomhet der øverste myndighet er: kommunestyret, fylkestinget, annet styre eller råd i henhold til kommuneloven eller kommunal særlovgivning.
- Interkommunale og interfylkeskommunale sammenlutninger organisert etter kommuneloven eller annen kommunal særlovgivning. Kommunal og fylkeskommunal virksomhet som er organisert som stiftelse, aksjeselskap eller lignende, vil bli behandlet på lik linje med private virksomheter.
- Private eller ideelle virksomheter:
 - som produserer helsetjenester
 - undervisningstjenester eller
 - sosiale tjenestersom kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov. Med lovpålagte oppgaver menes ytelser som den enkelte har et rettskrav på å motta fra kommunen eller fylkeskommunen.

Hva er et kommunalt bad og svømmeanlegg?

12,5m skolebad

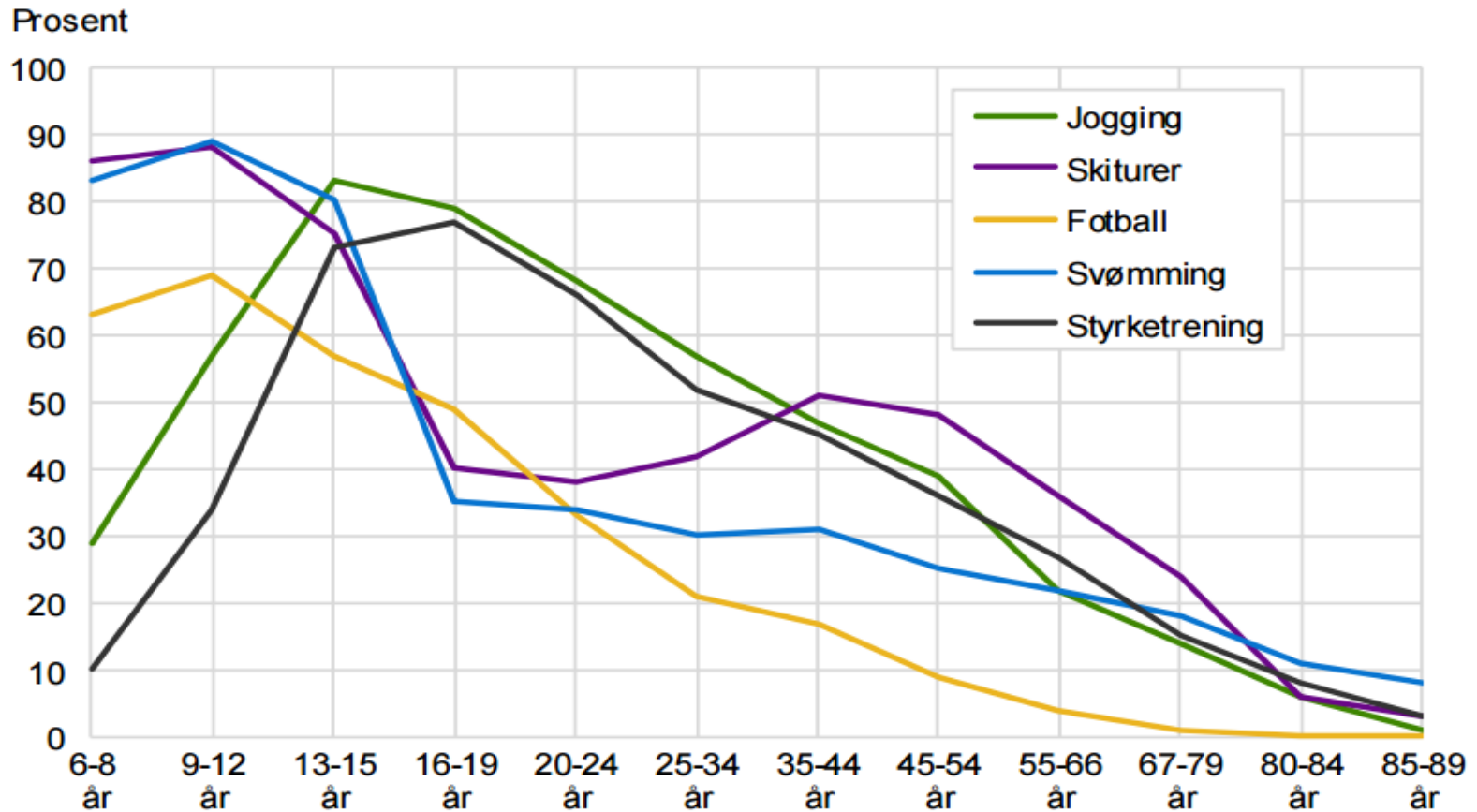
25m med stup 1,3,5m og opplæringsbasseng, en sklie. (Lustrabadet)

25/50m, stup, Helse/velvære, Barnebasseng, Familiebasseng.

(Aquarama)

Figur 2.2. Andel som har deltatt i noen ulike fysiske aktiviteter på fritiden siste 12 måneder, etter alder 6-89 år. 2013

Kilde: Levekårsundersøkelsen EU-SILC 2013, Statistisk sentralbyrå

Kulturhussaken

Vi har fått tilbake 217 av 256 millioner, det vil si at vi har fått tilbake cirka 85 av totalbeløpet. Dette er noe jeg har kjempet for siden 2007, så i dag er jeg veldig glad, sier hun til Dagbladet.

Også hun føler den behandlingen kommunene har fått er kritikkverdig.

- Det er store forskjeller mellom tallene her. Jeg mener at skatt vest **tolket altfor strengt i forhold til lovgivers intensjon**. Det har jeg ment hele tiden, sier hun og legger til:

- Vi ba om å få dette klargjort i 2007, og så får vi et vedtak i 2015 fra Skatt vest. De har brukt så mange år på å gjøre det vedtaket som nå viser seg å være feil, det er veldig spesielt.

- Store og uopprettelige skadevirkninger, programmering.

Kulturhussaken

Til sammen skulle de to kulturhusene betale hele 550 millioner kroner i ekstra moms til staten.

Skattemyndighetenes begrunnelse var at all virksomhet konserthusenes driver med, er å anse som økonomisk aktivitet i konkurranse med andre aktører. Kristiansand og Stavanger har bygget sine signalbygg med momskompensasjon, og denne statsstøtta var ulovlig og konkurransevridende, ifølge skatteetaten.

Men Skattedirektoratet har nå sett på klagene og tatt dem delvis til følge. For Kristiansands del har direktoratet minket etterberegningen med kr 273 596 830. **De konkluderer med at Kilden nå må betale kr 20 858 179. Altså en betydelig lavere sum en først antatt.**

Skattedirektoratet skriver i sitt vedtak at det verken foreligger faktisk eller potensiell konkurranse for all driften ved kulturhuset Kilden. **«Konkurransen anføres å være av mer teoretisk eller konstruert art».**

Argumentasjon, fokus:

- At bad og svømmeanlegg i dag opererer i et konkurransemarked er i svært liten grad reelt. En teoretisk konstruksjon jmf. kulturhussaken.
- Lovtolkningen er **altfor streng** sett i forhold til intensjon og praksis. Kulturhussaken må få skattemyndighetene til å snu.
- «Alle» anlegg er avhengig av kommunale tilskudd for å gå rundt. «Ingen» har overskudd.
- Med kommunen som initiativtager, byggherre, byggeier og drifter må **investerings og finanskostnader tas med når det skal avgjøres om et anlegg går med overskudd**.
- Mva regimet MÅ forenkles og avklares for ikke å skape unødvendig usikkerhet for investering og drift, **OG STYRE PROGRAMMERINGEN AV NYE ANLEGG. OG ÅPNINGSTIDER**.
- Som regel bør alle kommunale anlegg få full mva kompensasjon for drift og investering. Dette fordi de driver med kommunalt lovpålagt livreddende virksomhet innen svømmeopplæring og folkehelsearbeid.

- Anleggene som gir et variert og attraktivt tilbud for å oppnå maksimal samfunnsnytte gjennom oppfyllelse av lovpålagte oppgaver innen folkehelse og svømmeopplæring **må ikke straffes økonomisk pga en misforstått og altfor streng lovtolkning.**
- Rjukanbadet er attraktivt, ja, men jo mer attraktivt jo bedre oppfyller det sin samfunnsoppgave om å få alle folkegrupper i aktivitet, sosial utjevning, svømmeopplæring mm.
- Nye moderne folkebad med bredt aktivitetstilbud gjør at opptil 70% av befolkningen er brukere av badet. Enklere bad har gjerne en andel på ned i 10%. Det er viktig å være attraktiv for alle grupper, f.eks. ungdom. Viktig å kunne tilby attraktive og tilpassede basseng for vanntilvenning og den første svømmeopplæringen.
- Svømming er den aktiviteten med størst innvandreandel av de aktive. Sosialt utjevne.

- Svømme og badeanlegg burde hverken klassifiseres som virksomhet i et konkurransesegment, ELLER bli definert under fornøylesparkparagrafen som et opplevelsessenter.
- Det må ikke bli slik at der er galt å gjøre et anlegg attraktivt slik at flere ønsker å bruke det, for dermed gi maksimal effekt av det samfunnsmessige oppdraget.
- Viktig at kommunene gjennom KS, eller de store kommunene som Oslo kommune, tar i bruk en politisk, samfunnsmessig og oppgavebasert argumentasjon der intensjonene i regelverket fokuseres på, sett i lys av hva et bad og svømmeanlegg i Norge reelt er i dag.
- Vi er nødt til å snu trenden fra at skattemyndighetene utilsiktet bestemmer innholdet og åpningstidene i morgendagens bade og svømmeanlegg, til at kommunene selv bestemmer hva som tjener samfunnet best.
- **Vi må kunne bygge attraktive bad og svømmeanlegg i framtiden med forutsigbare rammer.**
- **De klarte det i kulturhussaken, dette må vi også klare!**

- Og til da:

Bygg det samfunnet er tjent med!

Og gjør som Ulsteinvik, bli opplevelsessenter heller enn å bygge det mindre attraktivt og med forkortede åpningstider.

Dette er også rådet fra skatteekspertise innen feltet.